

23 Nisan 2016 tarihinde TBMM tarafından kabul edilen ve 5 Mayıs 2016 tarihinde yürürlüğe giren 6706 sayılı Cezaî Konularda Uluslararası Adli İş Birliği Kanunu ile suçluların iadesi ve diğer uluslararası adli işbirliği müesseseleri ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir. 6706 sayılı Kanunun suçluların iadesi alanında getirdiği başlıca yeniliklerden biri "rızaaya dayalı iade usulü" nün kabul edilmiş olmasıdır.

Suçluların iadesine dair hükümler bahse konu Kanunun 10 ila 22. maddeleri arasında yer almakta olup, "Rızaaya dayalı iade usulü" başlıklı 17. madde şu şekilde düzenlenmiştir:

- "(1) Kişi, iadeye rıza göstermesi hâlinde normal iade usulü uygulanmadan talep eden devlete iade edilebilir.*
- (2) Ağır ceza mahkemesince kişiye, Ceza Muhakemesi Kanununda belirtilen haklarıyla birlikte rızaaya dayalı iadenin mahiyeti ve hukukî sonuçları anlatılır. Kişiye rızaaya dayalı iade usulünü kabul edip etmediği sorulur.*
- (3) Mahkeme, kişinin rızaaya dayalı iade usulünü kabul etmesi üzerine bu Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümlerine göre iade talebinin kabul edilebilir olup olmadığına karar verir. Bu karara karşı itiraz yoluna başvurulabilir. Kararın kesinleşmesi hâlinde iade evrakı Merkezî Makama gönderilir.*
- (4) Rızaaya dayalı iade usulü uygulanarak verilen iade kararının yerine getirilmesi, Merkezî Makamın onayına bağlıdır."*

Yabancı devlete iade edilmeye rıza gösteren kişinin iadesini kolaylaştırmak ve hızlı bir şekilde teslimini sağlamak amacıyla taşıyan rızaaya dayalı iade usulü, uluslararası ceza hukuku literatüründe "basitleştirilmiş iade" olarak adlandırılan ve suçluların iadesine Dair Avrupa Sözleşmesine Ek 3 Nolu Protokol'de düzenlenmiş olan müessesenin iç mevzuatımıza yansıtılmış şeklidir. Türkiye söz konusu Ek Protokolü 11 Temmuz 2016 tarihinde onaylamış olup, Protokol ülkemiz bakımından 11 Kasım 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

6706 sayılı Kanunun 15. maddesi uyarınca, yabancı devletlerin iade talepleri konusunda karar vermeye kişinin bulunduğu yer ağır ceza mahkemesi yetkilidir. Hem rızaaya dayalı iade usulünde (m. 17/3) hem de normal iade usulünde (m. 18/1) mahkeme, 6706 sayılı Kanun ve Türkiye'nin taraf olduğu milletlerarası andlaşma hükümlerine göre iade

By the Law on International Judicial Cooperation in Criminal Matters No. 6706 that was approved by the Turkish Grand National Assembly on April 23, 2016 and entered into force on May 5, 2016, extradition and other judicial cooperation institutions have been regulated in detail. One of the main novelties the Law No. 6706 has brought in the extradition field is the acceptance of "consent-based extradition procedure".

Provisions on extradition are introduced in articles between 10 to 22 of the said Law and article 17 titled "Consent-Based Extradition" is regulated as:

- "(1) Where the person consents to extradition, he/she may be extradited to the requesting State without following the normal extradition procedure.*
- (2) The person shall be explained by the Assize Court his/her rights under Criminal Procedure Code and the nature and legal consequences of consent-based extradition. The person shall be asked whether he/she accepts the consent-based extradition procedure.*
- (3) Upon the person's acceptance of the consent-based extradition procedure, the court shall consider and decide whether the extradition request is acceptable according to the provisions of this Law and the international agreements to which Turkey is a party. An objection may be filed against this decision. If the decision is finalized, the extradition documents shall be sent to the Central Authority.*
- (4) Execution of the decision for extradition, given according to consent-based extradition procedure, shall be subjected to the approval of the Central Authority."*

The consent-based extradition procedure, which aims to simplify extradition of the person who has consented to his/her extradition to a foreign country and ensure his/her speedy surrender, is a reflection of the institution called "simplified extradition" in the international criminal law literature and regulated under the Third Additional Protocol to the European Convention on Extradition into our domestic legislation. Turkey approved the concerned Additional Protocol on July 11, 2016 and the Protocol entered into force in terms of Turkey on November 11, 2016.

In accordance with article 15 of the Law No. 6706, the assize court of the place where the concerned person is present has the jurisdiction to decide on extradition requests received from foreign states. In both consent-based extradition procedure (art. 17/3) and

talebinin kabul edilebilir olup olmadığına karar verecektir.

Rızaya dayalı iade usulü ile normal iade usulü arasındaki temel farklılık iki noktada odaklanmaktadır:

İlk olarak, normal iade usulünde ağır ceza mahkemesinin kararına karşı *"temyiz"* yoluna gidilebilecek iken (m.18/4), rızaya dayalı iade usulünde mahkeme kararına karşı *"itiraz"* yoluna başvurulabilecektir (m.17/3).

Temyiz incelemesi, Yargıtay tarafından yapılmakta olup, 6706 sayılı Kanunda temyiz başvurularının üç ay içinde sonuçlandırılması öngörülmektedir (m. 18/4). Ceza Muhakemesi Kanunu'nun (CMK) 268. maddesine göre itiraz, kararın öğrenilmesinden itibaren yedi gün içinde yapılır ve numara olarak kararı veren mahkemeyi izleyen ya da mahal olarak en yakın ağır ceza mahkemesince incelenir. CMK'nın 271/3. maddesi uyarınca itiraz hakkındaki karar mümkün olan en kısa sürede verilir. Uygulamada itiraz incelemelerinin temyiz incelemelerine göre oldukça kısa sürede sonuçlandığı görülmektedir.

İkinci olarak, normal iade usulünde, ağır ceza mahkemesince iade talebinin kabul edilebilir olduğuna karar verilmesi hâlinde, bu kararın yerine getirilmesi, Dışişleri ve İçişleri Bakanlıklarının görüşü alınarak Adalet Bakanının teklifi ve *"Başbakanın"* onayına bağlıdır (m. 19/1). Buna karşılık, rızaya dayalı iade usulü uygulanarak verilen iade kararının yerine getirilmesi, *"Merkezî Makamın"* onayına bağlıdır (m. 17/4). 6706 sayılı Kanunun uygulanmasında Merkezî Makam Adalet Bakanlığını ifade etmektedir (m. 2/1-b).

17. maddede öngörülen düzenleme dikkate alındığında, iade kararının yerine getirilmesine ilişkin idari kararın rızaya dayalı iade usulü bakımından basit bir yöntemle ve hızlı bir şekilde alınabileceği görülmektedir. Nitekim, uygulamada da ağır ceza mahkemelerince rızaya dayalı iade usulünün uygulanmasına dair kararlar vermeye ve Adalet Bakanlığınca bu kararların yerine getirilmesinin onaylanmasına başlanmıştır.

Suçluların iadesi usulünü basitleştiren ve mahkemelerce verilecek iade kararlarıyla ilgili itiraz ve idari onay sürecini oldukça kısaltan rızaya dayalı iade usulünün uygulanması, iadenin hızlı bir şekilde gerçekleştirilmesi bakımından hem iadeyi talep eden devlet açısından hem de kendisinden iade talep edilen devlet olarak Türkiye açısından yararlı olacağı gibi, hakkındaki adli işlemlerin bir an önce sonuçlandırılmasını sağlayacak olması nedeniyle iadesi istenen kişi bakımından da avantajlı bir durum teşkil edecektir.

Kısaca açıklanan bu yönleriyle, *"rızaya dayalı iade usulü"* nün 6706 sayılı Kanun ile Türk iade hukukuna kazandırılan önemli bir müessese olduğu anlaşılmaktadır.

normal extradition procedure (art. 18/1), the court will decide on admissibility of an extradition request according to the provisions of the Law No. 6706 and international agreements to which Turkey is a party.

Main difference between the consent-based extradition procedure and normal extradition procedure focuses on two points:

First, while normal extradition procedure requires resorting to *"appeal"* against the decision of the assize court (art. 18/4), consent-based extradition procedure allows for filing *"objection"* against the court decision (art. 17/3).

Appeal is reviewed by the Court of Cassation and the Law No. 6706 stipulates the conclusion of appeal applications within three months (art. 18/4). According to article 268 of the Criminal Procedure Code (CPC), objections should be filed within seven days as of the date on which the decision is learned and are examined by the court following the court of decision in number or the closest assize court in location. In accordance with article 271/3 of the CPC, the decision on the objection should be made the soonest possible. It is seen in practice that the objection examinations are concluded in much shorter period compared to appeal reviews.

Second, if the extradition request in normal extradition procedure is decided to be admissible by the assize court, execution of this decision is subject to approval of the *"Prime Minister"* upon proposal of the Minister of Justice after receiving the opinion of the Ministries of Foreign Affairs and Internal Affairs (art. 19/1). On the other hand, execution of extradition decision rendered by implementing the consent-based extradition procedure is subject to approval of the *"Central Authority"* (art. 17/4). In the implementation of the Law No. 6706, the Central Authority means the Ministry of Justice (art. 2/1-b).

Considering the regulation stipulated under article 17, the administrative decision for execution of the extradition decision could be seen to be taken through a simple method and speedily in terms of consent-based extradition procedure. As a matter of fact, assize courts have already started to render decisions on implementation of the consent-based extradition procedure which have also been approved by the Ministry of Justice for execution.

In addition to be beneficial for both the requesting state and Turkey as the requested state in terms of swift realisation of extradition, implementation of the consent-based extradition procedure that simplifies the extradition procedure and shortens the objection and administrative approval process with regard to extradition decision to be rendered by the courts will also be favourable in terms of the person sought to be extradited, because of its aspect that will enable conclusion of the judicial proceedings against the concerned as soon as possible.

With its aspects explained in short, it appears that the *"consent-based extradition procedure"* is an important institution introduced into the Turkish extradition law by the Law No. 6706.